

Յ Ա Ր Զ Ա Կ Ո Ւ Մ

Փոկէն փախած շուներ ենք կատաղի, ստուերներու դէմ հաջկէն հողէն կտրած ոտներով կը խոյանանք մենք առաջ ու մեր ճիշերովը խառնիճաղանջ՝ ամբողջ միջոցը կ'ողողի:

Փողերը հուրը կ'արծարծեն՝ բանակը միշտ յառաջ, յառաջ մղելով, վայրաշարժի մը հսկայ փոնչիւնովն ու թուրով, և ջարդուած մարդերու ամբողջ շարքեր կը խճողուին միւր քայլերուն հետեւէն:

Անմարդկային կանչերու լիճ մը անվերջ կ'ալէժփի ու կը նետուի ուռած իր դէմն ծառացող թումբին վրայ, և զայն արձակողն՝ այլեւս անկարող է զսպել՝ ուժգին հարուած մը դէմէն կրնայ միայն մթազնած աչերնուս արիւնը ցրուել:

Կ Ո Ւ Ի

Մարտին մէջ նետուած՝ հիմայ կուր մըն եմ ես:

Լարուած, գալարուող ինքն իր մէջ, մեքենայ մը մահասփեռու:

Գոռումը կը հեծնայ բոմբիւնին կռնակը: Բռնած կտուցով կը քաշէ շրաքնեւն անոր պոչէն:

Կաղ հրացանը կը զարնէ կողին, և շաշիւնը՝ մայթին վրայ հնչող, խրտչած էշու մը պայտերուն զոփիւնն է:

Բոցին հետ խաղալով՝ կրակ դարձած եմ այլեւս:

Թափող հուրէն չեմ փախչիր, և տխեղժ հրթիռ մը մինակը լման քաղաք մը կը վառէ:

Մ Ա Հ Ը

Հո՛ս, այնքան դիւրին:

Միտքն իսկ անիմաստ:

Կարճ զնդակ մը՝ ճճի մը չնչին ապրող մարմնոյս մէջ, և կամ թոյլ հարուած մը սուրի՝ զարնանային սիւզի ապտակ մը ինչպէս:

Ոչ մէկ ասրսուռ, կամ ընկերկում մը վախի:

Ընդ առաջ:

Որով:

Վատն է որ ձեռք կը կարկառէ մուրացկի:

Բնական:

Լոյսերը ընդհուպ կը մարին:

Պատկած լուռ, աչերս կիսաբաց երազի մը մէջ՝ սպիտակահեր կին մը երկիւղած խաչակնքելով դէմքը բորբոսած կ'աղօթէ ինձ համար։

Դէմքեր հաճելի կը շարժին իղձերու հետ։ Տիոյն ցոլացումով մը սրարշաւ վայրեր, դէպքեր եւ բզզիւն մը անհատնում շուրջս, անսար միջոցին մէջ։

Մինչեւ երբ։

Յաճախ՝ ճիրաններուն մէջ՝ և շատ անգամ զգետնած զայն։

ԸՆԿԵՐ ՄԸ

Խորամի մը մէջ կիսամուկ ապաստանած կը սպասեմ, որո՞ւ...

Գնդացիներն անդադար տանիքս կը հերկեն և ոռմբի շերտեր, գնդակներ կու գան ստէպ բանտիս պատերը ծծե՞ն։

Ու բանալին դրանս՝ ես յանձնած եմ վաղուց։

Գիշ անդին ոռմբի մը պայթումն ուժգին որջիս հետ զիս կը ցնցէ, առաստաղը հող կը նետէ վրաս...

Հող էիւր ե՛ւ պիտի դառնաս, մա՛րդ, բայց ամէն վայրկեան երթն ու դարձն այս անվերջ՝ ինչ տառապանք անտանելի։

Եւ չարաշուք լոյսի մը հետ քովս կոյտ մը կ'իյնայ յանկարծ։

Կը քաշուիմ ես եւ հրացանս բռնած կը բարձրանամ բացած աչերս լայն։

Կորաքամակ կը փնտոեմ ու կը դիտեմ երկար՝ այս անժանօթը։

Հատուած ազգը մը գերուկ՝ բզկտուած բերնի մը պէս խոշոր՝ արիւն կը փսխէ։

Յետոյ, կեցած կը հարցնեմ մեղմօրէն, ընկեր, ուսկի՞ց ես։

Մեզմէ՛, գէ՛մէն։

Լռութիւն։

Ջրահա, զիւղի արեւուն տակ սեխ ու կաղամբ ցանեցիր...

Միշտ համը՝ կը նայի ու մշտաբաց շրթներէն կարմիր շողիքը կը հոսի։

Ձէ՛, մակաբոյծ մըն ես քաղքենի, հասկցայ, սրահիկներու տիկիններուն՝ տարւ փածու շնիկը զոռոզ։

Եոյն հեքնանքով անխօս ան կը ծիծաղի։

Վերջապէս, կը հասկնաս, ես՝ յիսնապետ մը՝ կը հրամայեմ քեզ, պատասխանել։

Լռութիւն կրկին։

Շրարների մը գնդակներն կը վազեն առաստաղիս վրայ իրարու հտեւէ, արագ, մկնիկներու նման։

Յետոյ, խրամէն ներս խուժող լոյսի հոսանքի մը հետ՝ ազդրը կը սկսի շարժիլ դէմս։

Կը սարսռամ ու, անշարժ, կը պոռամ կատաղած՝ և խրամին մէջ կը լեցուի, կը պտուտեի ու կ'երկարի պայթիւնը հրացանիս։

Սրունքը դէպ ի առաջ ոստում մը կ'ընէ ցածէն, և կաթիլ մը արիւնի կու գայ դէմքս արատաւորել։

Կ Ե Ա Ն Ք Ը

Հասարակ շերտ մը հողի:
Դիւրաթեք ընկերութ մը, կամ ղէմինդ արււնոդ հարուած մը,
Յետոյ, վիժած գնդակ մը:
Եւ կամ հողին վրայ խակ թուզի նման ինկած, չսլայթած ումը մը:

Ձ Ի Ն Ա Գ Ա Գ Ա Ր

Պապանձած թնդանօթները կը հանգչին զգայազիրկ, պոռալէն յոգնած խենդի նիրհով:

Կերկերածայն աղօթներով, հասարակաց փոսին մէջ կը թափէ դաւանանքը, անկերպարան դիակներին:

Գթութիւնը ջերմեռանդ ձեռներով կը ժողովէ անդամահատուածները, վիրաւորներն անպիտան:

Ազոտներու երամակներ կը թափառին ոտնատակուած դաշտերուն վրայ, Ու չվերցուած դիակներու զարշահոտութիւնը կ'ազաղակէ:

Հրդեհուած բաղրի մը աւերակներն ափ մը խունկի պէս կը մխան:

Կը շաղակրատեն զինուորները զրպանին դրած ձեռքերնին:

Մինչ մեծաւորները կը չափեն իրենց մնացած հողն ու արագ արագ մատներնին ճարճատելով իրենց ժանիքներովն յօշոտուած նմաններին կը համբեն:

Յետոյ, կեցած անօթի գայլերու պէս, արիւնխոտուն աշերով կը խուզարկեն շուրջներին, և քիթներին անկած հորիզոնները կը հոտտեն:

Վ Ե Ր Ա Դ Ա Ր Ա

Կառաքարը կը սուրայ:

Կ'իյնան յաջորդաբար սրահատ, թեւ թեւ տուած հեռագրաձողերն երկայնքի:
Երկաթէ ճամբան անվերջ կը տըլայ, կը թմրկահարեն ընդհատ անիւնները կառքին: Եւ ստէջ հիւղակ մը գիւղի՝ մութին մէջ, հեռուէն քնատ պահակի մը աշերով լուռ կը նայի:

Աչերէս կը պոռթկան անհատնում պատկերներ կռուի:

Կը բոմբէ թնդանօթը, քիթս լեցուն է դեռ վառօղի ծուխով ու, սըս, ընկեր, փողն է, ոտքի:

Հրացանը կը թթեւնայ ձեռքիս, ջիղերս հարբած են զուպարներու ախորժակով:
Կը կենամ ոտքի:

Կառքը ցնցուեցաւ:

Ձեռք մը կը հրէ:

Ո՛վ էր:

Եւ կ'իյնամ նստարանիս վրայ:

ՀԸ՝

Ճամբուն կէսէն վերադառնալ:

Քաղցրի մը, մշուշոտ մէկ անկիւնը նստիլ ու հոգւով աղքատ փերեզակի պէս, դուրս հանել հատ, հատ, յուշերդ անցեալէն: Համբիւ մանակին, խեղճին աչերուն դիմաց, ու վիժած փառքդ, ապրեցնել անոնց քեզ նետած ակնարկներովը շիւ:

Գթութիւն, այա էր միթէ, սահմանուած վարձքն իմ:

ՀԱՐՍՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Հարստութիւնն վերքերուս սպիներն են անջինջ որ շահեցայ անցնելով կեանքի միջև ու մահուան բացուած կրակի մրրիկներ ընդարձակ:

Ու անոնցմէ ամէն մին, հիմայ, յիշատակի մը պէս անգին՝ յառնող հաճոյք մը կ'ըլլայ:

Գարշապարիս վրայ՝ Թնդանօթները կեցած դէմ առ դէմ, հողին վրայ նարտ կը խաղան պոռակէն:

Գուպարի մը բազմադուկ ժխորը զիս կը հրէ ու յանկարծ ինձ կը նայի պիշ՝ սուին մը չար և որ՝ ինչպէս փշրուած ապակիի կտոր մը կարմիր գիծ մը գծելով ճակտիս վրայ, կ'իյնայ վար:

Յետոյ, յաղթանակով մը հարբած շեփորներն ուրախ կ'երգեն, մենք կը վազենք կանչերով մինչ դէմէն գնդակ մը դաւաճան կու գայ ծունկս ծակել:

Հպարտութեամբ կը կրեմ պատուանշաններս այս անգին, և ես զոռոզ զինուոր անոնցմէ զուրկ դարձեալ ինքզինքս կը տեսնեմ զաճաճ, մայթերը մաշող ստահակ մը քաղցրէնի:

ՅԱՂԹԱՆԱԿԸ

Բաց միացած դուռն է մեր տան, կ'աղաղակեն բոկոտն որբեր:

Պաղած կողերնուս սարսուռն է ան՝ պնդուուն աչերով այրիները կը հեծկըլտան:

Մերեր ու պառաւներ ցամքած աչերով, մարած ճրագնին կը կարկառեն սրսը-փալով:

Միք փշրուած ուժը, կիսուած արագութիւնը, փակուած լոյսն է կը պոռան ինդանդամները:

Գերեզմանատունը կը խրախճանայ գերեզմաններով:

Գերեզմաններէն դուրս կը խուժեն զայրագին ու ակնարկին բեւեռած, կը մուրն-չեն «Մենք ենք, մենք», նահատակները:

Գ. ԳԵՂԱՐԳՈՒՆԻ

